

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Ügyintéző:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos panaszt terjesztett elő a vele szemben foganatosított rendőri intézkedések alkalmazása miatt. A Panaszos kérte, hogy kifogásait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos panaszában előadta, hogy a * út végénél található földútnál egy telekvitából adódóan – állítása szerint illegálisan – végzett földmunkák kapcsán először verbális, majd tettelegességgig fajuló nézeteltérésbe keveredett egy helyi építési vállalkozóval.

A Panaszos még aznap feljelentést tett a vállalkozó ellen „életveszélyes” fenyegetés miatt a Rendőrkapitányságon. A feljelentést követően *-n kelt levélben tájékoztatást kapott arról, hogy a Rendőrkapitányság a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 222. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó cselekménnyel fenyegetve elkövetett zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt nyomozást rendeltek el.

A Panaszost az ügyben *-n tanúként hallgatták ki.

A Panaszost, mint gyanúsítottat idézték a Btk. 339. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt a Rendőrkapitányságra. A Panaszos telefonon keresztül halasztást kért, ezért *-én * órára – előre egyeztetett időpontban – jelent meg a rendőrségen.

Az ügyeletes tiszt tájékoztatta a Panaszost, hogy az őt beidéző rendőr helyett egy másik rendőr fogja kihallgatni.

A kihallgatást végző rendőr hadarva felolvasta azt, hogy mivel gyanúsítják, ami arról szólt, hogy *-n a Panaszos és lánya megtámadtak egy helyi építési vállalkozót. A Panaszos megkérdezte, hogy hogyan kapcsolódik ide a lánya és kérte a rendőrt, hogy ismételtén olvassa fel, hogy mivel gyanúsítják, mert nem érti azt, ugyanis az elhangzottak nem felelnek meg a valóságnak.

A Panaszos előadta, hogy ledöbbsent a hallottakon és tiltakozásának adott hangot. Nem értette, hogy miként lehet, hogy ha ő egyedül megvédi magát, az könnyű testi sértésnek minősül. A rendőr felvette a Panaszos vallomását, amellyel kapcsolatban a Panaszos sérelmezte, hogy nem volt elég ideje azt befejezni. A Panaszos megítélése szerint a rendőr hirtelen lezárta a jegyzőkönyvet és nem érdekelte, hogy mit mond neki, pedig még sok mindent szeretett volna előadni. A Panaszos szerint a jegyzőkönyvön kb. 4 oldal volt a hivatalos adat, majd kb. fél oldal volt az ő vallomása. A Panaszos rákérdezett, hogy ha kirendeltek a részére ügyvédet, akkor miért nem jelent meg. A rendőr közölte a Panaszossal, hogy nem jár neki ügyvéd, azt csak tévedésből, rosszul adta ki a gép. A rendőr összetépte a jegyzőkönyvet, majd újra kinyomtatta azt, amin már nem szerepelt a kirendelt védő neve. A Panaszos ragaszkodott az ügyvéd kirendeléséhez.

A rendőr azt mondta a Panaszosnak, hogy írja alá a jegyzőkönyvet, majd azt követően lemennek ujjlenyomatot venni. A Panaszos azt válaszolta, hogy nem írja alá, mert ragaszkodik az

ügyvédhez és nem hagyja, hogy ujjlenyomatot vegyenek róla, mert nem megalapozott a gyanúsítás. A rendőr a Panaszosra kiabált és közölte vele, hogy nem a Panaszos dönti el, hogy egy gyanúsítás megalapozott-e vagy sem, a rendőrség úgy látja, hogy igen, de azt majd a bíróság fogja eldönteni. A Panaszos szerint a kihallgatása úgy ért véget, hogy nem tudhatta meg azt, hogy mégis mitől megalapozott a „meggyanúsítása”.

A Panaszos megkérdezte a rendőrtől, hogy mi van a jegyzőkönyvvel, amelyben ő sértettként szerepel. A rendőr azt válaszolta, hogy nem tudja. A Panaszos erre kifejtette, hogy úgy érzi, hogy az ő feljelentésével nem foglalkoznak, ugyanakkor az építési vállalkozó – aki érintett az ellenük folyó telekügyben – hazugságait pedig megalapozottnak tekintik vele szemben. A Panaszos elmondta, hogy el akarják venni a telküket, mert útban vannak, ezért bűnözőt akarnak csinálni belőle, majd kérte, hogy hívjanak ügyvédet.

A kihallgatást végző rendőr három rendőrt hívott az irodába, majd később egy rendőrnőt is. A kihallgatást végző rendőr azt mondta a kollégáinak, hogy kísérik le a Panaszost ujjlenyomat vételre, de a rendőrök láthatóan nem tudták, hogy mit csináljanak. A Panaszos közölte a rendőrökkel, hogy nem engedi, hogy rabosítsák, mert ő nem bűnöző és nem megalapozott a gyanúsítása. A rendőrök közölték, hogy a rabosítás megtagadása * ezer Ft-ba kerül, de később már * ezer Ft-ról is beszéltek. A Panaszos végül * órákor – zaklatottan – ráírta a jegyzőkönyvre, hogy ügyvéd nélkül nem írja azt alá és nem akarja, hogy bűnözőként kezeljék és rabosítsák. Az általa írt szöveg alá odaírta a nevét, de a jegyzőkönyvet nem írta alá.

A Panaszos kérte, hogy szóljanak a rendőrkapitánynak és a vizsgálati osztályvezetőnek, de azt mondták neki, hogy ez nem kívánságműsor, kérjen időpontot. A rendőrök elmondták a Panaszosnak, hogy a rendőrfőkapitány, a rendőrkapitány és a vizsgálati osztályvezető az egyik szomszédos irodában a migránshelyzetről tárgyal. A Panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy beszélhessen velük. Egyszer csak megjelent a vizsgálati osztályvezető asszony, majd bemutatkozott a Panaszosnak és közölte vele, hogy nincs választási lehetősége, ugyanis a rabosításhoz nem kell a beleegyezése, nem kell ügyvéd sem, azt törvény írja elő. Az osztályvezető asszony közölte, hogy vagy magától indul el a rabosító helyiségbe, vagy megbilincselik és odavezetik őt a rendőrök.

A Panaszos önként nem indult el, ezért állítása szerint 4 fő rendőr megragadta és levezette őt a rabosító helyiségbe, eközben a Panaszos azt kiabálta, hogy bűnözőt akarnak csinálni belőle, nem megalapozott a gyanúsított kihallgatása és még rabosítani is akarják. A Panaszos kiemelte, hogy szóbeli ellenállást tanúsított, tiltakozott a rabosítás ellen, fizikai ellenállást nem tanúsított. A rendőrök a rabosító helyiségben „jópofiztak” vele, hogy hogyan kell majd a falhoz állnia. Ekkor bejött egy ismeretlen férfi a helyiségbe és azt mondta a Panaszosnak, hogy ne ellenkezzen a felvétel ellen, ha kiderül az ártatlansága, úgyis törölni fogják azt. Ezek után a rendőrök odavonszolták egy géphez. A Panaszos nem bántotta a rendőröket, ezért nem értette, hogy hogyan jönnek ahhoz, hogy egy nagymama korú emberrel ok nélkül így viselkedjenek, ezért tiltakozásul leguggolt. A rendőrök szétfeszítették a Panaszos ujjait és tépték rajta a pulóvert, majd végül elengedték. Jelezte, hogy rosszul van és vizet is kért.

Az osztályvezető asszonynak mondta az ismeretlen férfi, hogy ne erőszakoskodjanak tovább, engedjék el. Az osztályvezető asszony közölte, hogy ilyen állapotban nem engedheti el, mert ha rosszul lesz, bíróságra kerülnek miatta. A Panaszos eközben azt kiabálta, hogy tiltakozik a gyanúsítás ellen, vegyenek fel jegyzőkönyvet és indítsanak eljárást. A rendőrök ekkor kitalálták, hogy mentőt hívnak és többször elhangzott, hogy a „pszico-t” hívják.

Rövid idő után megjelent két mentős. A Panaszos állítása szerint a rendőrök mondták a mentősöknek, hogy vigyék a pszichiátriára. A rendőrök ekkor megragadták és kivitték az udvarra, ahol egy szőke magas mentős megragadta, felemelte és szó szerint bevágta az ülésbe, hogy „csak úgy nyekkent”. Az egyik rendőr hátulról szorosan ráhúzta a biztonsági övet úgy, hogy a karjait is leszorította, majd a másik rendőr megbilincselte. Ezt követően a kb. 200 méterre lévő pszichiátriára szállították. A rendőrök elkísérték a Panaszost a mentőautóban, ami szerinte még inkább megmagyarázhatatlanná teszi a megbilincselését. A Panaszos szerint értelmezhetetlen, hogy ha az osztályvezető asszony úgy ítélte meg, hogy rosszul van, akkor miért a pszichiátriára vitette bilincsben.

A kórháznál tanakodtak a mentősök és a rendőrök, hogy hova vigyék, majd végül az első emeletre vitték. Felvonszolták az emeletre, ahol az előtérben értetlenül fogadta őket egy fiatalabb ápoló. Az ápoló kérte az iratokat a rendőröktől, ami alapján a Panaszos felvételét kéri, de a rendőröknek ilyen iratuk nem volt. Közben odajött a főnővér, akinek a rendőrök mondtak valamit, eközben az ápoló közölte a Panaszossal, hogy meg fogják szűrni. A Panaszos mondta, hogy nem engedi, hogy megszúrják, majd hoztak egy széket és mondták neki, hogy üljön le. A Panaszos azt mondta, hogy inkább állni szeretne, erre a rendőrök lenyomták őt a székre. A főnővér mondta a Panaszosnak, hogy nyugodjon meg, 24 órát bent fogják tartani megfigyelésre. A Panaszos erre kétségbe esett és azt mondta, hogy haza akar menni, nincs semmi baja, csak a rabosítás ellen tiltakozott.

A rendőrök bekísérték a Panaszost a 202-es szobába, ahol meglátott pár széket és azt mondta, hogy oda akar leülni, az ágyra nem fekszik le. Erre odavonszolták az ágyhoz, ahová a Panaszos nem akart lefeküdni, ugyanis a lepedő gyűrött volt és az ápolók még az ágyneműt sem húzták át. A Panaszos állítása szerint ekkor a szőke mentős „ráfeküdt” és az arcába üvöltött. A mentős a jobb karjával alányúlt az állkapcsának és elkezdte tekerni oldalra a fejét. A Panaszos érezte, hogy a torkát nagyon szorítja a mentős, fuldoklott és nagyon félt, hogy eltöri az állkapcsát. A rendőrök mindennek a szemtanúi voltak. Közben lekötözték a Panaszos lábát és leszedték a kezeiről a bilincset, majd a kezeit is kapcsos pántokkal – nagyon szorosan – az ágyhoz kötözték. Mindeközben egy fehér köpenyes férfi bal combjába „vágta” az injekciós tűt.

A Panaszos – a bilincs levételét követően – a kórházban történtek részletes leírásával folytatta, amely események a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása szempontjából irrelevánsnak tekinthetők.

A Panaszos – panasza szerint – a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat kifogásolta:

- gyanúsított kihallgatását, a kihallgatás körülményeit, illetve rabosításának elrendelését;
- rabosítása érdekében alkalmazott testi kényszert;
- személyi szabadságának korlátozását;
- bilincselés alkalmazását;
- a kórházba történt szállítását, lekötözését és a kórházban tartását;
- a rendőri hangnemet és bánásmódot;
- előállítás időtartamáról szóló igazolás kiadásának és a panaszjogról való kioktatás elmaradását.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri fellépés érintette a Panaszosnak a

Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során hatáskörének hiányát állapította meg a Panaszos gyanúsítotti kihallgatását érintő kifogások és a rabosítás elrendelése tekintetében.

A rabosítás érdekében alkalmazott testi kényszer vonatkozásában a Panasztestület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrök jogszerűen kívántak fellépni a rabosítás foganatosítása érdekében, ezért a Panaszos emberi méltóságból levezetett testi integritáshoz fűződő joga nem szenvedett sérelmet. A biztonsági intézkedés jogalapja tekintetében a Panasztestület akként foglalt állást, hogy a Panaszos orvosi vizsgálata iránt a rendőrök jogszerűen intézkedtek.

A Panasztestület ugyanakkor megállapította, hogy indokolatlannak tartja azt, hogy a rendőrök közölték a kérkező mentősökkel, hogy szükségesnek tartják a Panaszos kórházba történő beszállítását, ezzel ugyanis a rendőrök átlépték a szakmai kompetenciájukat, ebből adódóan megállapítható a Panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának a sérelme. A bilincselés vonatkozásában a Panasztestület úgy foglalt állást, hogy a rendőrség nem támasztotta alá kellőképpen a bilincselés szükségességét, ezek alapján sérült a Panaszos emberi méltósághoz fűződő joga. A bilincselés kapcsán a Panasztestület megállapította továbbá, hogy a bilincselés időpontját helytelenül rögzítették a jelentések és a bilincselés fenntartása is indokolatlan volt. Abban a tekintetben, hogy a Panaszos nem kapott az előállításáról igazolást és a panaszjogáról sem oktatták ki a Panasztestület indokoltnak tartotta megállapítani – tekintettel arra, hogy a rendőrség nem cáfolta az állításokat –, a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a sérelmét.

Az intézkedés során tanúsított hangnem és bánásmód kapcsán a Panasztestület úgy foglalt állást, hogy a rendőri bánásmód emberi méltóságot sértő volta – a tényállítások között meghúzódó ellentét feloldhatatlansága miatt – nem megállapítható.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- *-n kelt panaszbeadvány;
- a Panasztestület Ügyfélszolgálati Irodáján *-n rögzített jegyzőkönyv;
- a Rendőrkapitányság Alosztály biztonsági intézkedés végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése;
- a Kórház Pszichiátriai szakambulancia ambuláns lapja;
- az OMSZ *-n kelt, mentési dokumentációs lapja;
- a Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály jelentése;

- a Rendőrkapitányság feljelentése;
- a Rendőrkapitányság Alosztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság Alosztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság Alosztály *-n jelentése;
- a Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály jelentése;
- a Rendőrkapitányság jelentése;
- a Rendőrkapitányság jelentése;
- a Rendőrkapitányság Osztály jelentése;
- az Országos Mentőszolgálat Kirendeltsége által rögzített jegyzőkönyv;
- a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály jelentése;
- a Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat jelentése;
- az Országos Mentőszolgálat Mentőszervezet átirata;
- a Kórház levele.

III.

Jelen közigazgatási hatósági eljárás ügyintézési határideje * indult, azonban a tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében *-n a Ket. 26. § (1) bekezdés c) pontja alapján, belföldi jogsegély keretében kerestem meg a Kórház Osztály vezetőjét, annak érdekében, hogy megállapításra kerüljön, hogy a Panaszost milyen tünetek alapján látták el, illetőleg milyen tünetek alapján vették fel a Pszichiátriai Szakambulanciára. Ugyancsak belföldi jogsegély keretében kerestem meg az Országos Mentőszolgálat regionális igazgatóját annak érdekében, hogy tisztázásra kerüljön az a körülmény, hogy a betegszállítás szükségességéről kizárólagosan ki jogosult dönteni, és ez a Panaszos vonatkozásában pontosan hogyan is történt.

A Ket. 33. § (3) bekezdése értelmében a jogsegélyeljárás időtartama nem számít be az ügyintézési határidőbe, így az eljárás befejezésének határideje * módosult.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon, illetőleg a hatóság által beszerzett adatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóságnak mérlegelési jogkörébe tartozik a bizonyítékok megválasztása. A hatóság a feltárt bizonyítékok alapján döntheti el, hogy melyik bizonyítékot és miért vett figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, és ezzel párhuzamosan más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből, azonban e döntését minden esetben indokolnia kell.

IV.

a) A Panaszos panaszában a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) rendelkezései alapján folytatott eljárás során végrehajtott gyanúsított kihallgatását, a kihallgatás körülményeit, illetőleg a bünyügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünyügyi és rendészeti biometrikus

adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Bü.nyilv. tv.) rendelkezései alapján történt „rabosításának” elrendelését is sérelmesnek tartotta.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója”

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok miatt nincs törvényes lehetőség, **ezért e panaszpont vizsgálatát mellőztem.**

b) A Panaszos sérelmezte továbbá a kórházba történt szállítását, a kórházban történt lekötözésének a körülményeit, illetőleg a kórházban tartását.

A Panaszos kórházba történő szállítása, illetve a kórházban való tartásával kapcsolatos panasz kapcsán hangsúlyozom, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezéseivel összefüggő panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok miatt nincs törvényes lehetőség, **ezért e panasz vizsgálatát mellőztem.**

A Panaszos panaszában előadta továbbá, hogy *-n a Kórház Osztályra történt beszállítását követően az őt beszállító egyik mentős „ráfeküdt”, majd fojtogatni kezdte őt, de az ott tartózkodó rendőrök nem tettek semmit, nem intézkedtek, pedig szemtanúi voltak az eseményeknek.

Mint a fentiekben már utaltam rá, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. Megítélésem szerint ugyanakkor a rendőrök, illetve a mentős által tanúsított – állítólagos – magatartás felvetheti bűncselekmény elkövetésének a gyanúját, ezért a Panaszos panasz – figyelemmel a Be. 29. § a) pontjára – *-n megküldésre került a további eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának és ezek alapján **e panasz vizsgálatát is mellőztem.**

V.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A Rendőrkapitányság nyomozást rendelt el a Btk. 339. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Az elrendelt nyomozás során beszerzett adatok alapján a Panaszos *-ra gyanúsítottként került idézésre, a Rendőrkapitányságra.

A gyanúsítottként történő kihallgatását követően az eljáró rendőr közölte a Panaszossal, hogy a Bü.nyilv. tv. alapján bűnügyi nyilvántartásba vételére, a 6. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően fényképfelvétel készítésére, illetve a 44. § (1) bekezdése alapján ujj- és tenyérynymat vételére kerül sor.

Az eljáró rendőr tájékoztatta a Panaszost, hogy a Bü.nyilv. tv. alapján a nyilvántartásba vétel ellen panasznak helye nincs, a képfelvételek készítését és a mintavételt (ujjnyomat-vételt) köteles tűrni, továbbá tájékoztatást adott arról, hogy a mintaadással kapcsolatos ellenszegülés esetén testi kényszer alkalmazható.

A Panaszos megtagadta a mintaadással kapcsolatos együttműködést, kikelt magából, kiabált és kijelentette, hogy őt nem fogják bűnözőként kezelni és nem fogják „rabosítani” sem. A Panaszos magatartására figyelemmel az eljáró rendőr telefonon keresztül segítséget kért – a nyilvántartásba vétel foganatosításának végrehajtása érdekében – a szolgálatirányító parancsnoktól.

A szolgálatirányító parancsnok utasítása alapján három egyenruhás rendőr érkezett a gyanúsított kihallgatás kapcsán eljáró rendőr irodájába. Az eljáró rendőr – az egyenruhás rendőrök jelenlétében – ismételt tájékoztatást adott a Panaszos részére a Bü.nyilv. tv. alapján foganatosítandó nyilvántartásba vétel részleteiről. A Panaszos ismételt tájékoztatást kapott arról is, hogy ellenszegülése esetén testi kényszer alkalmazásával a nyilvántartásba vétel kikényszeríthető. A Panaszos kérdéseire az eljáró rendőr több alkalommal érhető módon részletes tájékoztatást adott, de a Panaszos a válaszokat – láthatóan – nem értette meg és nem vette figyelembe.

A Panaszos mindeközben zaklatott állapotba került, emelt hangnemben kijelentette, hogy nem hajlandó alávetni magát a „rabosításnak”, nem hajlandó engedelmeskedni a rendőri felszólításnak és intézkedésnek, mert ő nem bűnöző. Mindvégig azt hangoztatta, hogy ő nem bűnöző, ügyvéd jelenlétét követelte, kiabált, magatartása egyre agresszívebbé és kiszámíthatatlanná vált.

A jelenlévő rendőrök ismételten felvilágosították a Panaszost a jogai és kötelezettségei kapcsán, majd parancsnokot kértek a helyszínre, tekintettel arra, hogy a Panaszos magatartása labilissá és kiszámíthatatlanná vált és a kommunikáció minden formáját elutasította.

Egy rövid idő elteltével megjelent a helyiségben a szolgálatirányító parancsnok asszony is, aki megpróbált kapcsolatot teremteni a Panaszossal, de a Panaszos ingerülten, kiabálva a rendőrkapitány, a rendőrfőkapitány és a vizsgálati osztályvezető megjelenését követelte. A Panaszos minden egyéb kommunikációs kapcsolatfelvételt elutasított, azt hajtogatta, hogy nem hajlandó semmiféle intézkedésnek alávetni magát. Tájékoztatták arról, hogy az általa követelt rendőri vezetők egy szakmai értekezleten vesznek részt, ezért a Panaszos nem tud velük beszélni.

A Panaszos nem fogadta el a közlést és tovább folytatta az ingerült magatartását, ezért a szolgálatirányító parancsnok úgy döntött, hogy értesíti a történetekről a vizsgálati osztályvezetőt.

Egy rövid idő elteltével megjelent a vizsgálati osztályvezető asszony, aki a bemutatkozást követően higgadtan, „csendesesen” és érhető kifejezésekkel tájékoztatást adott a Panaszos részére a törvényi előírásokról és a további eljárás menetéről. A Panaszos erre ismételt kiabálásba kezdett és azt hangoztatta, hogy nem fognak belőle bűnözőt csinálni. A vizsgálati osztályvezető felajánlotta a Panaszosnak, hogy személyesen lekíséri őt a mintavételi helyiségbe annak érdekében, hogy ne kelljen vele szemben testi kényszert alkalmazni. A Panaszos a felajánlást elutasította, majd kiabálva tovább hangoztatta a korábbi álláspontját. A Panaszos ennek során kijelentette, hogy nem fogja hagyni, hogy nyilvántartásba vegyék, ennek érdekében akármit hajlandó elkövetni. A vizsgálati osztályvezető asszony ismételten megpróbálta a Panaszos tudomására hozni a további eljárás menetét, de a Panaszos folyamatosan kiabált és agresszív, kiszámíthatatlan módon hadonászott.

A vizsgálati osztályvezető utasítást adott a jelenlévő rendőröknek, hogy a bűnügyi nyilvántartásba vétel céljából kísérik a Panaszost a mintavételi helyiségbe.

VI.

A panaszban megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) Testi kényszer

A Bü.nyilv. tv. 92. § (4) bekezdése alapján:

„(4) A nyilvántartott személy köteles alávetni magát az arcképmás rögzítésének, ellenszegülése esetén vele szemben testi kényszer alkalmazható.”

A Bü.nyilv. tv. 95. § (2) bekezdése alapján:

„(2) A mintaadásra kötelezett személy köteles alávetni magát a mintavételi eljárásnak. A mintaadásra kötelezett személy ellenszegülése esetén testi kényszer alkalmazható vele szemben, erről a mintavételt megelőzően tájékoztatni kell.”

A Bü.nyil. tv. 95. § (4) bekezdése szerint:

„(4) A testi kényszer alkalmazására egyebekben a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

Az Rtv. 19. § (2) bekezdése alapján:

„(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az Rtv. 47. §-a alapján:

„A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése alapján:

„(1) A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 40. § (1) bekezdése alapján:

„(1) A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a

továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdése szerint:

„(3) Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) és b) pontjai szerint:

„(2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,”

A határozat IV. részében ismertetett előzményeket követően – a vizsgálati osztályvezető utasításának megfelelően – két fő egyenruhát viselő rendőr lépett oda a Panaszoshoz és a Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdése alapján „*A törvény nevében!*” szavak előrebocsátásával felszólították őt az együttműködésre, illetőleg megkérték, hogy önszántából induljon el a nyilvántartásba vétel helyszínére felé. A Panaszos elutasította az együttműködést, majd ennek az elhatározásának kiabálva és hadonászva hangot is adott. Ekkor a rendőrök – két oldalról – a Panaszos mellé léptek, majd „*A törvény nevében!*” szavak ismételt használatával az Rtv. 61. § (1) bekezdése alapján előzetesen figyelmeztették a Panaszost arra, hogy az ellenszegülés tanúsítása miatt testi kényszerrel foglalkoznak vele szemben alkalmazni.

A két rendőr az Rtv. 19. § (2) bekezdése és az Rtv. 47. §-a adta felhatalmazás alapján – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésére – két oldalról megfogta a Panaszos egy-egy karját és megindultak a Panaszossal a nyilvántartásba vételre fenntartott helyiség irányába.

A Panaszos eközben hol passzív ellenszegülést tanúsítva elernyesztette (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja), hol aktív ellenszegülést tanúsítva megfeszítette a testét (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pontja). Vélelmezhetően ezzel próbálta megakadályozni, illetőleg megnehezíteni a kijelölt helyiség irányába történő vezetését. Mindeközben kiabált, hogy ő nem bűnöző, vele ne bánjanak úgy, mint egy bűnözővel. Kísérése közben az őt vezető rendőrökre is rákiabált, hogy tönkre teszik a drága pulóverét, illetve több alkalommal olyan kijelentést tett, hogy inkább végez magával, mint sem, hogy „rabosítsák” őt.

A Panaszos által tanúsított magatartás kapcsán a vizsgálati osztályvezető az általa *-n készített, jelentésben a következőket rögzítette: „*Kínosnak nevezhető az, ahogy a hölgy viselkedett*”.

A Pp. 195. § (1) bekezdése szerint a rendőri jelentés közokiratnak tekinthető, ezért a panaszpont elbírálás kapcsán a határozat II. részében felsorolt rendőri jelentések tartalmát vettem alapul és fogadtam el bizonyítékként, ugyanis a Panaszos a saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetőleg az eljárás során a rendőri jelentésekben foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték nem merült fel.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer megfelelő jogalap birtokában, jogszerűen, szakszerűen és az arányosság figyelembevételével került foganatosításra, ezek alapján az ezzel kapcsolatban előterjesztett panasz alaptalan.

2.) Biztonsági intézkedés (személyi szabadság korlátozása)

Az Rtv. 37. § b) és c) pontja alapján:

„A rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében

b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában;

c) intézkedik az öngyilkosság lehetőség szerinti megakadályozására;”

A Szolgálati Szabályzat 16. § (2) bekezdés első mondata szerint:

„(2) A rendőr az öngyilkosságot megkísérlő vagy elkövetni szándékozó személyhez orvost hív, vagy közreműködik abban, hogy a mentőszolgálat egészségügyi intézetbe szállítsa.”

A Panaszost a nyilvántartásba vétel helyéül szolgáló irodába kísérték, ahol a szolgálatot teljesítő bűnügyi technikus asszony tájékoztatást adott a Panaszosnak a további eljárással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről. A Panaszos a tájékoztatást figyelmen kívül hagyta és tovább folytatta önkívületi magatartását, amelyet a rendőri jelentések az alábbiak szerint írtak le.

A Rendőrkapitányság Alosztály *-n kelt, biztonsági intézkedés végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése:

„(...) ordított kiabálta, hogy nem bűnöző és öngyilkossági szándékát is kijelentette, valamint kezével folyamatosan a levegőbe csapkodott. A személy viselkedése mindvégig ingatag volt, sírógörcsök, ordibálás, majd nyugodtság mutatkozott rajta. (...)”

A Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály *-n jelentése:

„(...) a hölgy olyan mértékű ellenállást tanúsított, hogy féltő volt, hogy csak esetleges egészségkárosodást okozó fizikai kényszer alkalmazása esetén sikerülhet nevezett ellenállását megtörni, ezért a cselekmény folytatásától elálltunk. (...) kijelentette, hogy ő inkább öngyilkos lesz (...)”

A Rendőrkapitányság Alosztály *-n jelentése:

„(...) Viselkedését sírógörcsök, ordibálás, kezeivel levegőbe csapkodás jellemezte. Láthatóan hisztérikus, zavart állapotba került. (...) A személy viselkedése, mentális állapota nem utalt arra, hogy ez egy normális emberi viselkedés (...). Azt mondogatta, hogy ő nem hajlandó magát alávetni az eljárásnak inkább végez magával. (...)”

A Rendőrkapitányság Alosztály *-n jelentése:

„(...) ellenállása olyan mértékű és intenzív volt, hogy attól lehetett tartani, hogy esetlegesen egészségkárosodást szenved, illetve mi fogunk megsérülni, vagy anyagi kár fog keletkezni a technikában, ezért a nyilvántartásba vételtől elálltunk. Eközben (...) többször azt kiabálta, hogy „öngyilkos leszek, már biztos, hogy végzek magammal! (...)”

A Rendőrkapitányság Alosztály *-n jelentése:

„(...) A hölgy viselkedését sírógörcsök, ordítás, csapkodás kísérte, láthatóan hisztérikus állapotba került (...).”

A Rendőrkapitányság Osztály jelentése:

„(...) A hölgy olyan mértékben befeszült, hogy a neki elmondottakra ügyet sem vetett, csak a magát mondta. (...)”

A Panaszos önmagát és más veszélyeztető önkívületi magatartására és a többször megemlített öngyilkossági szándékára tekintettel a rendőrök az Rtv. 37. § b) és c) pontja és a Szolgálati Szabályzat 16. § (2) bekezdés első monda adta felhatalmazás alapján – biztonsági intézkedés keretében – értesítették az Országos Mentőszolgálatot.

Az Országos Mentőszolgálat helyszínre kikerülő munkatársai egy rövid vizsgálatot követően a Panaszost – rendőri segédlettel – a Kórház Szakambulanciájára szállították.

A mentőautóhoz való kísérés kapcsán a Panaszos magatartása vonatkozásban az alábbi bizonyíték állnak rendelkezésre.

A Rendőrkapitányság Osztály *-n jelentése:

„(...) A felesleges feltűnés elkerülése érdekében a mentővel történő elszállítását is úgy intézték a kollégák, hogy ne a várakozó ügyfelek irányában vezessék el. A mentősökkel is kiabált tőlük orvost követelt. (...)”

A Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat által átirat:

„(...) az intézkedés során legkisebb hajlandóságot sem mutatott az együttműködésre, nem törekedett arra, hogy jogkövető állampolgárként eleget tegyen a rendőri felhívásnak. A rabosító helyiségbe, illetve később a mentőautóhoz történő vezetése során is artikulátlanul üvöltött, melyet a kapitányság épületében munkát végző kollégák (még a második emeleten tartózkodók is) jelentős számban észleltek, bennük ez megbotránkozást keltett. (...)”

A Pp. 195. § (1) bekezdése szerint a rendőri jelentés közokiratnak tekinthető, ezért a panaszpont elbírálás kapcsán a határozat II. részében felsorolt rendőri jelentések tartalmát vettem alapul és fogadtam el bizonyítékként, ugyanis a Panaszos a saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetőleg az eljárás során a rendőri jelentésekben foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték nem merült fel.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a biztonsági intézkedés keretében történt mentőszolgálat igénybevétele kellő jogalap birtokában került végrehajtásra, ezért a panasz e tekintetben is alaptalan.

3.) Bilincs

Az Rtv. 19. § (2) bekezdése alapján:

„(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az Rtv. 48. § a) pontja alapján:

*„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy
a) önkárosításának megakadályozására,”*

A Szolgálati Szabályzat 16. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Az önmaga vagy mások életét, testi épségét, vagyont veszélyeztető állapotban lévő személyt a rendőr intézkedésekor megakadályozza abban, hogy kárt vagy sérülést okozzon, ennek érdekében a rendőr kényszerítő eszközt alkalmazhat.”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés e) pontja alapján:

*„(1) Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt
e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,”*

A Panaszos panaszában sérelmezte, hogy a mentővel való elszállítása közben a rendőrök megbilincseltek.

Álláspontom szerint – az előző panaszpontban részletesen ismertetett – Panaszos által tanúsított magatartás magában hordozta annak a lehetőségét, hogy a Panaszos önmaga, a jelenlévő mentősök, vagy a rendőrök ellen fordul.

A Panaszos a mentő járműben tanúsított magatartásáról a Rendőrkapitányság Alosztály *-n jelentése az alábbiakat tartalmazza:

„(...) a személy ellenállása és kiabálása folyamatos volt, csak nehezen sikerült őt sérülésmentesen a gépjárműbe ültetni. (...) A mentőkocsi tolóajtóját csak úgy lehetett becsukni, hogy a hölgy lábát meg kellett fogni, mert megpróbálta megakadályozni az ajtó zárását azzal, hogy rugdosott. A kórházba vezető úton a biztonsági öv ellenére megkísérelt az ülésből felállni, ezért őt többször le kellett fognunk. Az úton próbáltuk nyugtatni a hölgyet, de ő nem hagyta abba a kiabálást, amelyet a kórházban is folytatott. (...)”

Az OMSZ mentési dokumentációs lapja szerint a Panaszos diagnózisához a „zavart” és „agresszív” megállapítások kerültek lejegyzésre.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a rendőrök az Rtv. 19. § (2) bekezdése, az Rtv. 48. § a) pontja és a Szolgálati Szabályzat 16. § (1) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés e) pontja alapján kellő felhatalmazás birtokában, jogszerűen, szakszerűen és az arányosság figyelembe vétele mellett – a megelőzés szempontjait szem előtt tartva – fogantatosították a bilincselést. **Ezek alapján megállapítom, hogy a panasz e tekintetben is alaptalan.**

A bilincselés alkalmazása kapcsán fontos hangsúlyozni az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolást, mely szerint a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet.

A Panaszos panaszában azt állította, hogy a kórházban történt lekötözésekor vették le a rendőrök a kezéről a bilincset. A Panaszos állításával szemben az alább felsorolt rendőri jelentések ugyanakkor azt tartalmazzák, hogy az egészségügyi intézmény folyosóján a kezelő orvosra történt várakozás közben, a Panaszos orvosi vizsgálata előtt vették le a kezéről a bilincset.

A rendőri jelentések alapján tett megállapításomat támasztja alá az OMSZ mentési dokumentációs lapja is, amely szerint a Panaszos „zavart” és „agresszív” volt.

A Pp. 195. § (1) bekezdése szerint a rendőri jelentés közokiratnak tekinthető, ezért a panaszpont elbírálás kapcsán a fentiekben felsorolt rendőri jelentések tartalmát vettem alapul és fogadtam el bizonyítékként, ugyanis a Panaszos a saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetőleg az eljárás során a rendőri jelentésekben foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték nem merült fel.

Mindezek alapján a Panaszos bilincselésének indokolatlan fenntartása kapcsán felmerült panasz kapcsán megállapítom, hogy az alaptalan.

4.) Hangnem és bánásmód

A Panaszos panaszában előadta, hogy a rendőrök mindvégig erőszakosak voltak vele szemben, fellépésük eltúlzott retorziós jellegű volt és a megfélemlítését szolgálta.

A Panaszos állításával ellentétben a rendőri jelentések arról tanúskodnak, hogy a rendőrök mindvégig tiszteletben tartották a Panaszos nemét és életkorát, kommunikációjuk normális és érthető volt, azonban ezzel szemben a Panaszos magatartása elutasító, zavart és agresszív volt.

A Pp. 195. § (1) bekezdése szerint a rendőri jelentés közokiratnak tekinthető, ezért a panaszpont elbírálás kapcsán az előbbieken felsorolt rendőri jelentések tartalmát vettem alapul és fogadtam el bizonyítékként, ugyanis a Panaszos a saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetőleg az eljárás során a rendőri jelentésekben foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték nem merült fel.

Mindezek alapján a hangnem és bánásmód tekintetében előterjesztett panasz is alaptalan.

5.) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiadásának és a panaszjogról való tájékoztatás elmaradása.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiadásának elmaradása kapcsán legelőször is azt kell leszögezni, hogy a Panaszossal szemben az Rtv. 33. §-a szerinti előállítást nem foganatosítottak, a Panaszos vonatkozásában az Rtv. 37. § b) és c) pontjában rögzített biztonsági intézkedés került végrehajtásra.

Ebből adódóan a rendőrségnek az előállítás okáról és az előállítás időtartamáról szóló, az Rtv. 33. § (4) bekezdésében meghatározott tájékoztatást és igazolást nem volt kötelessége közölni, illetőleg kiállítani, hiszen a Panaszossal szemben előállítás végrehajtására nem került sor.

A panaszjogról való tájékoztatás elmaradása kapcsán az valóban megállapítható, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok – jelentések – azt kifejezetten nem rögzítik, hogy a Panaszost a vele szemben alkalmazott rendőri intézkedések tekintetében konkrétan tájékoztatták, de ugyanakkor a határozat II. részben felsorolt rendőri jelentések mindegyike tartalmazza azt a ténytet, hogy a Panaszos figyelmét több alkalommal felhívták a jogaira és kötelezettségeire, amely információkat azonban a Panaszos teljes mértékben elutasított és figyelmen kívül hagyott.

Az azonban mindenképpen megállapítható, hogy a Panaszos határidőben a Panasztestülethez fordult, panaszát befogadták és sérelmei kapcsán állásfoglalás meghozatalára is sor került. Ezek alapján – álláspontom szerint – vélelmezhető az, hogy a Panaszos a panaszjoggal kapcsolatos

tájékoztatásokat megkapta és tudomásul vette, így őt joghátrány nem érte. **Ezekre tekintettel a panasz e tekintetben is alaptalan.**

VII.

A panaszpontok egyenkénti elbírálását követően az alábbiakat kívánom hangsúlyozni, illetve kiemelni:

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedő rendőrökkel működjön együtt és mind az aktív, mind a passzív ellenszegülő magatartásával hagyjon fel. A felszólítások ellenére a Panaszos megtagadta az együttműködés minden formáját, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében – „*A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.*” – a rendőr utasításának engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „*(...) a felperes [a Panaszos] rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).*”¹

VIII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

- 1.) A Panasztestület megállapította, hogy indokolatlannak tartja azt, hogy a rendőrök közölték a kiérkező mentősökkel azt, hogy szükségesnek tartják a Panaszos kórházba történő szállítását, ezzel ugyanis a rendőrök átlépték a szakmai kompetenciájukat, ebből adódóan megállapítható a Panaszos emberi méltóságához fűződő jogának a sérelme.**

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet. A rendőrség az Rtv. 37. § b) és c) pontjai adta felhatalmazás alapján – biztonsági intézkedés alkalmával – értesítette az Országos Mentőszolgálatot. A rendőrök a helyszínre kiérkező mentősökkel közölték, hogy milyen panaszosi magatartás (tünetek) alapján döntöttek a biztonsági intézkedés foganatosítása mellett, amely közlés – álláspontom szerint – szükségszerű és egyben elkerülhetetlen is, hiszen egy a helyszínen végzett egészségügyi vizsgálat megkezdése előtt – véleményem szerint –

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

mindenképpen tisztázni kell azt, hogy a vizsgált személy milyen tüneteket produkált a mentőszolgálat kérését megelőzően.

A Panasztestület állásfoglalásában kiemelte még, hogy „(...) a Testületben nem alakult ki az a meggyőződés, hogy a mentősök döntöttek a beszállítás szükségességének kérdéséről. (...)”

Az eljárás során a hatóság belföldi jogsegély keretében kereste meg az Országos Mentőszolgálat regionális igazgatóját, aki arról adott tájékoztatást, hogy a betegek szállítását és helyszínen hagyását a vonatkozó jogszabályok és a főigazgatói utasítások szabályozzák. A helyszínen a betegszállítás szükségességéről a mentőegység vezetője dönt. A konkrét esetben a rendőrség kért mentőt a Rendőrkapitányság épületében egy zavartan viselkedő személyhez [a Panaszoshoz]. A mentők a zavartan és agresszíven viselkedő beteget [a Panaszost] – aki a vizsgálatot megtagadta – a rendőrök jelenlétében találták. A regionális igazgató levele végén kifejtette, hogy egy zavart tudatú, ön- és közveszélyes beteget semmilyen szintű mentőegység nem hagyhat a helyszínen, ezért a jelen esetben is a beteget [a Panaszost] rendőri kísérettel a pszichiátriára szállították.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a mentővel történő elszállítás tárgyában a rendőrség munkatársai által adott tájékoztatással nem lépték át a jogszabályok biztosította jogkörüket, illetőleg az is megállapítható, hogy nem a rendőrség munkatársai döntöttek a Panaszos kórházba történő szállításának szükségességéről.

Az Országos Mentőszolgálatról szóló 322/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése értelmében a mentés szükségességéről a bejelentés tartalma és az összes körülmény értékelése alapján a mentésirányítást ellátó személy dönt. Mindebből következően a mentőszervezet részéről súlyos jogszabálysértést valósított volna meg, ha a mentés szükségességéről szóló döntést bármely mértékben átengedték volna a rendőröknek. Az Országos Mentőszolgálat a Panasztestület megkeresésére adott válaszában nyilvánvalóan említést tett volna az ügyben feltárt jogszabálysértésről. A mentőszolgálat által elkövetett jogszabálysértésre történő utalás hiányában véleményem szerint tévesen került sor a Panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának megsértése megállapítására az Országos Mentőszolgálat válaszleveléből kiragadott részlet alapján.

Azt mindenképpen meg kívánom jegyezni, hogy a Panaszos beadványában nem terjesztett elő panaszt az ebben a pontban tárgyaltak kapcsán. Tekintettel arra, hogy jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, így a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd pl: Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőr-főkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon. A mentők részére adott tájékoztatás tárgyában érdemi vizsgálatára a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában – ezen eljárás keretében nem volt lehetőség.

- 2.) A Panasztestület álláspontja szerint a rendőrség nem támasztotta alá kellően a bilincselés szükségességét, ezért a bilincseléssel összefüggésben sérült a Panaszos emberi méltósághoz fűződő joga.**

A Panasztestület álláspontjával nem értek egyet. Álláspontom szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok (rendőri jelentések) kellő részletességgel adnak tájékoztatást a Panaszos által tanúsított magatartásról. A Panaszos teljes mértékben megtagadott mindenféle együttműködést, figyelmen kívül hagyott mindenféle verbális közlést, nem tett eleget a jogszabályokban előírt kötelezettségeinek. Magatartása és lelki állapota csapongó és kiszámíthatatlan volt. Kiabált, sírt és hangoskodott, kezeivel csapkodott és hadonászott. A kompromisszum legcsekélyebb esélyét is elutasította, csak a maga igazát hajtogatta és több alkalommal tett öngyilkossági szándékával kapcsolatos kijelentéseket.

Megítélésem szerint – fentiek alapján – a rendőrök joggal feltételezték azt, hogy a Panaszos önmaga, a mentősök, vagy a rendőrök ellen fordulhat, hiszen az általa tanúsított magatartás magában hordozta ennek a lehetőségét is.

Álláspontom szerint a rendőri jelentésekben megfogalmazott Panaszosi magatartás, illetve a jogszabályi háttér (Rtv. 48. § a) pontja, a Szolgálati Szabályzat 16. § (1) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés e) pontja) kellő felhatalmazást adott a rendőrök részére a bilincselés végrehajtásához.

3.) A Panasztestület megállapította, hogy a bilincselés időpontját helytelenül rögzítették a jelentések, továbbá megállapította, hogy a bilincselés fenntartása indokolatlan volt.

A Panasztestület bilincselés fenntartása tárgyában tett megállapításával kapcsolatos álláspontom az, hogy a Panaszos által tanúsított magatartás miatt a betegszállítás ideje alatt – az előző pontban kifejtettek alapján – a bilincselés fenntartása indokolt volt, szükségessége az egészségügyi intézmény folyosóján történt várakozás ideje alatt került levételre.

Azt meg kell jegyezni, hogy a Panaszos beadványában nem terjesztett elő konkrét panaszt a bilincselés időtartama vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, így a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd pl: Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőr-főkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon. A bilincselés időtartama tárgyában érdemi vizsgálatára a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában – ezen eljárás keretében nem volt lehetőség.

4.) A Panasztestület az előállítás időtartamáról szóló igazolás elmaradása és a panaszjogról való tájékoztatás elmaradása kapcsán indokoltnak tartotta megállapítani a Panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a sérelmét.

A Panasztestület megállapításával nem értek egyet, ugyanis a rendőrségnek az előállítás időtartamáról szóló, az Rtv. 33. § (4) bekezdésében meghatározott tájékoztatást és igazolást nem volt kötelessége közölni, illetőleg kiállítani, hiszen a Panaszossal szemben előállítás végrehajtására nem került sor.

A panaszjogról való tájékoztatás elmaradása kapcsán az valóban megállapítható, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok – jelentések – azt kifejezetten nem rögzítik, hogy a Panaszost a vele szemben alkalmazott rendőri intézkedések tekintetében tájékoztatták volna a panasztételi

lehetőségeiről, ugyanakkor a határozat II. részben felsorolt rendőri jelentések mindegyike tartalmazza azt a tényt, hogy a Panaszost több alkalommal tájékoztatták a jogairól és kötelezettségeiről, amely tájékoztatásokat a Panaszos teljes mértékben figyelmen kívül hagyott.

Az mindenképpen megállapítható, hogy a Panaszos határidőben a Panasztestülethez fordult, panaszát befogadták, majd sérelmei kapcsán állásfoglalás meghozatalára is sor került, ezek alapján – megítélésem szerint – a Panaszost a vélelmezett panaszjogról való tájékoztatás elmaradása kapcsán joghátrány nem érhetette.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk, VI. cikk és XXIV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 26. § (1) bekezdés c) pontja, 33. § (3) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulója, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (2) bekezdése, 37. § b) és c) pontja, 47. §-a, 48. § a) pontja, 61. § (1) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) és (9) bekezdése;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (3) bekezdése, 16. § (1) és (2) bekezdése, 39. § (2) bekezdés a) és b) pontja, 40. § (1) bekezdése 41. § (1) bekezdés e) pontja;
- A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 6. § (1) bekezdése, 44. § (1) bekezdése, 92. § (4) bekezdése, 95. § (2) bekezdése, 95. § (4) bekezdése;
- Az Országos Mentőszolgálatról szóló 322/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése.

Budapest, 2016. július 19.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos